

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דמוקרטיזציה: הגדרות, הסברים ומוסדות - 56242

תאריך עדכון אחרון 18-07-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ ראובן חזן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: reuven.hazan@huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שני 1530-1630

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

שעור זה דן במוסדות העיקריים של משטר דמוקרטי. השיעור משווה בין סוגים שונים של דמוקרטיות, והשפעת הגומלין בין המוסדות לבין סוגי משטר דמוקרטי. השיעור מתמקד בנושא יציבות מול שינוי במוסדות ובמשטרים דמוקרטיים, ובגורמים המשפיעים על היציבות או ההתפוררות של דמוקרטיות.

מטרות הקורס:

הכיר לסטודנטים את מונחי היסוד, המושגים, התיאוריות והטיעונים בהם משתמשים לצרכי ניתוח פוליטי של משטרים דמוקרטיים. להקנות את הכלים המעשיים לערוך ניתוח השוואתי, רב-מדיני, של ההבדלים המשפיעים על תפקודם והתנהגותם של מדינות דמוקרטיות. לחשוף את הסטודנטים למגוון של דמוקרטיות עכשוויים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לזהות את המושגים והתיאוריות המרכזיות הקיימות בתחום ניתוח משטרים דמוקרטיים
2. להשוות בין דמוקרטיות שונות ברחבי העולם על בסיס מאפיינים בספרות האקדמית
3. לסקור את הגורמים השונים המשפיעים על תפקודם והתנהלותם של מדינות דמוקרטיות
4. לנתח ולאפיין באופן השוואתי את נקודות החוזק והחולשה של משטרים דמוקרטיים בעולם ככלל ושל ישראל בפרט

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הגדרות
2. הסברים
(א) תנאים כלכליים
(ב) תרבות פוליטית
(ג) מבנה חברתי
3. מוסדות
(א) דפוסי משטר
(ב) שיטות בחירה
(ג) מפלגות ומערכות מפלגתיות
4. השרדותן של דמוקרטיות

חומר חובה לקריאה:

דאל, רוברט א. על הדמוקרטיה. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2002 (פרק 2, עמ' 13-29, ופרק 8, עמ' 83-98).

שומפטר, ג'וזף א. "תיאוריה אחרת על הדמוקרטיה." מתוך איזנשטדט, ש.נ.; גוטמן, עמנואל ועצמון, יעל (עורכים), מדינה וחברה: סוגיות בסוציולוגיה פוליטית. תל אביב: עם עובד, 1978 (עמ' 229-32).

Dahl, Robert A. *Polyarchy: Participation and Opposition*. New Haven: Yale University Press, 1971 (chapter 1, pp. 1-16).

Sartori, Giovanni. *Theory of Democracy Revisited*. Chatham: Chatham House, 1987 (chapter 6, pp. 152-56).

Schmitter, Philippe & Karl, Terry Lynn. "What Democracy Is ... And Is Not." In Diamond, Larry & Plattner, Marc F. (editors) *The Global Resurgence of Democracy*. Baltimore: John Hopkins University Press, 1993 (pp. 39-52).

דאל, רוברט א. על הדמוקרטיה. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2002 (פרק 12, עמ' 139-57).

דאל, רוברט א. על הדמוקרטיה. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2002 (פרק 13, עמ' 158-63).

ליפסט, סיימור מ. האדם המדיני. תל אביב: הוצאת יחדיו, 1972 (פרק 2, עמ' 61-96).

Lipset, Seymour Martin; Seong, Kyoung-Ryung & Torres, John Charles. "A Comparative Analysis of the Social Requisites of Democracy." *International Social Science Journal*. Vol. 136, May 1993, pp. 155-75.

Przeworski, Adam & Limongi, Fernando. "Modernization: Theories and Facts." *World Politics*, Vol. 49, January 1997, pp. 155-83.

Devine, Donald J. *The Political Culture of the United States: The Influence of Member Values on Regime Maintenance*. Boston: Little, Brown and Company, 1972 (chapter 1, pp. 1-18).

Almond, Gabriel A. & Verba, Sidney. *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*. Boston: Little, Brown and Company, 1963 (chapter 1, pp. 1-35).

אלמונד, גבריאל וורבה, סידני. "התרבות האזרחית וציבות דמוקרטיות." מתוך נויברגר, בנימין וקופמן, אילנה (עורכים), דמוקרטיה ודמוקרטיזציה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1998 (עמ' 191-225).

Inglehart, Ronald. *Modernization and Postmodernization: Culture, Economic and Political Change in 43 Societies*. Princeton: Princeton University Press, 1997 (chapter

6, pp. 160-84).

ליפסט, סיימור מ. האדם המדיני. תל אביב: הוצאת יחדיו, 1972 (פרק 3, עמ' 96-118).

ליפהרט, ארנד. "דמוקרטיה התאגדותית." מתוך נויברגר, בנימין וקופמן, אילנה (עורכים), דמוקרטיה ודמוקרטיזציה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1998 (עמ' 84-264).

Putnam, Robert D. *Making Democracy Work: Civic Tradition in Modern Italy*. Princeton: Princeton University Press, 1993 (chapter 6, pp. 163-85).

Linz, Juan J. "The Perils of Presidentialism." *Journal of Democracy*. Vol. 1, #1, Winter 1990, pp. 51-69.

Horowitz, Donald L. "Comparing Democratic Systems." *Journal of Democracy*. Vol. 1, #4, Fall 1990, pp. 73-79.

Mainwaring, Scott. "Presidentialism, Multipartism, and Democracy: The Difficult Combination." *Comparative Political Studies*. Vol. 26, #2, July 1993, pp. 198-228.

Rose, Richard. "Elections and Electoral Systems: Choices and Alternatives". In Bogdanor, Vernon & Butler, David (editors), *Democracy and Elections: Electoral Systems and their Political Consequences*. Cambridge: Cambridge University Press, 1983 (pp. 20-45).

ניר אטמור, שיטות לבחירת בתי נבחרים דמוקרטיים. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2010 (פרקים 1-6, עמ' 144-23).

Rae, Douglas W. *The Political Consequences of Electoral Laws*. New Haven: Yale University Press, 1967 (chapters 4-5, pp. 69-103).

Katz, Richard S. & Mair, Peter. "Changing Models of Party Organization and Party Democracy." *Party Politics*. Vol. 1, #1, 1995, pp. 5-28.

Duverger, Maurice. "The Two-Party System and the Multiparty System." In Mair, Peter (editor). *The West European Party System*. Oxford: Oxford University Press, 1990 (pp. 285-95).

Sartori, Giovanni. "A Typology of Party Systems." In Mair, Peter (editor). *The West European Party System*. Oxford: Oxford University Press, 1990 (pp. 316-49).

Przeworski, Adam; Alvarez, Michael; Cheibub, José Antonio & Limongi, Fernando. "What Makes Democracies Endure?" *Journal of Democracy*. Vol. 7, #1, January 1996, pp. 39-55.

Diskin, Abraham; Diskin, Hanna & Hazan, Reuven Y. "Why Democracies Collapse: The Reasons for Democratic Failure and Success." *International Political Science*

Review. Vol. 26, #3, July 2005, pp. 291-309.

Tamir Sheafer and Shaul Shenhav. "Political Culture Congruence and Political Stability: Revisiting the Congruence Hypothesis with Prospect Theory." *Journal of Conflict Resolution*. Forthcoming.

חומר לקריאה נוספת:

יש לעיין באתר הקורס במערכת המודל.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

יש לעיין באתר הקורס במערכת המודל.